MAIG 2025

Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

AVALUACIÓ EXTERNA 2024-2025
4t EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA
COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA EN LLENGUA CATALANA

GUIA DE CORRECCIÓ: MODEL 2

Contingut

Contingut 2
GUIA DE CORRECCIÓ PREGUNTES CODIFICADES I EXPRESSIÓ ESCRITA 4
Part comuna 4
Àudio: *La nostra tribu*, de L'ofici de viure. Catalunya Ràdio 4
Pregunta 1 4
Pregunta 2 4
Pregunta 3 5
Pregunta 4 5
Pregunta 5 5
Pregunta 6 6
Pregunta 7 7
Pregunta 8 8
Pregunta 9 8
Lectura 1*: L'ambre gris*, Fabio Genovesi 9
Pregunta 10 9
Pregunta 11 10
Pregunta 12 10
Pregunta 13 10
Pregunta 14 11
Part específica: Model 2 12
Lectura 2: *El patinet a motor* 12
Pregunta 15 12
Pregunta 16 12
Pregunta 17 13
Pregunta 18 14
Pregunta 19 14
Lectura 3: *Full de reclamacions* 15
Pregunta 20 15
Pregunta 21 15

Pregunta 22 16
Pregunta 23 16
Pregunta 24 17
Expressió escrita 18
Pregunta 25: Expressió escrita 18
Rúbrica 19

GUIA DE CORRECCIÓ PREGUNTES CODIFICADES I EXPRESSIÓ ESCRITA

IMPORTANT: si hi ha cap opció de resposta que és correcta i no surt en aquests criteris, s'ha de considerar com a bona. **No s'han de penalitzar les faltes d'ortografia** en les **preguntes obertes** de **comprensió**, ja que **s'avalua sols** el que s'ha **entès**, no com s'ha escrit.

Part comuna

Àudio: *La nostra tribu*, de **L'ofici de viure.** Catalunya Ràdio

Pregunta 1

1. Què dona **sentit** a la nostra **vida** segons la psicòloga Joana Frigolé?

Resposta correcta

La necessitat de donar i rebre amor (o similar).

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 2

2. Indica almenys **dos sinònims** que fa servir el presentador del programa per descriure la paraula ***grup.***

Resposta correcta

colla, entorn, tribu

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 2 sinònims de la llista anterior.
	1	Resposta parcialment correcta: 1 sinònim de la llista anterior.
	0	Resposta incorrecta: qualsevol altra casuística.

Pregunta 3

3. Indica quins d'aquests enunciats **completen** les paraules de la psicòloga Joana Frigolé quan diu «**som animals mamífers**».

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Resposta correcta

C i D

☐ A. Som una espècie animal en què només sobreviuen els individus millor adaptats a l'entorn.

☐ B. La nostra supervivència depèn de cuidar-nos els uns als altres.

☒ C. La nostra supervivència depèn de les decisions d'un líder.

☒ D. L'ésser humà és una espècie que necessita viure en comunitat.

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta: només marca les opcions correctes.
	0	Resposta incorrecta: qualsevol altra casuística.

Pregunta 4

4. **Explica** de manera breu l'afirmació següent del psicòleg Josep M. Faricle: «**la soledat és la gran pandèmia actual**».

Resposta correcta

Una part considerable de la població viu en soledat i això comporta trastorns que poden considerar-se malalties. (O similar).

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 5

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 6

6. Digues ☒ si són **vertaderes** (V) o **falses** (F) les afirmacions següents d'acord amb com entén el psicòleg Josep M. Faricle el sentiment de **pertinença** a un **grup** social.

Resposta correcta

F-V-F-F-V

El sentiment de **pertinença** a un **grup** social el podem trobar...

	V	F
vivint en una ciutat.		X
compartint el compromís en valors i objectius.	X	
formant part de grups en xarxes socials.		X
seguint *influencers* d'èxit.		X
comptant amb la proximitat física d'altres en la vida quotidiana.	X	

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 5 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 4-3 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 2-0 encerts.

Pregunta 7

7. Un dels convidats és presentat en qualitat de psicòloga i ***coach***. Indica almenys dues de les paraules següents que siguin equivalents en català.

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Resposta correcta

A, C i D

☒ A. entrenador

☐ B. fisioterapeuta

☒ C. assessor

☒ D. preparador

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: només marca les opcions correctes.
	1	Resposta parcialment correcta: 2 encerts si en marca com a màxim 3.
	0	Resposta incorrecta: 1 o cap encert o les marca totes.

Pregunta 8

8. El psicòleg Josep M. Faricle fa l'afirmació següent:

> «Aquests grups de pertinença organitzats digitalment són un engany, **per posar una paraula educada.**»

Què **vol dir** amb l'expressió destacada en negreta?

Raona breument la resposta.

Resposta correcta

El convidat al programa és conscient que no pot utilitzar una paraula no adequada a la situació comunicativa malgrat que consideri insuficient la paraula *engany*. A més, d'aquesta manera aconsegueix emfasitzar el missatge. (O similar).

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 9

9. Les **paraules** que es fan servir a l'àudio es poden agrupar quan fan referència a un **mateix tema**. Fixa't en l'exemple i **escriu** una o diverses paraules que identifiquin aquests grups.

Resposta correcta

B) agrupaments de persones/grups socials (o similar). C) termes mèdics o científics/llenguatge d'especialitat (o similar). D) sentiments/sensacions (o similar).

A)	B)	C)	D)
internet	grups socials	termes mèdics	sentiments
xarxa	tribu	neurotransmissor	amor
influencer	colla	pandèmia	dolor
digital	col·lectiu	psicologia	soledat

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 3 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 2 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 1 o cap encert.

Lectura 1*: L'ambre gris*, Fabio Genovesi

Pregunta 10

10. Localitza al fragment següent un **exemple** de cadascun d'aquests **recursos literaris.**

Recursos literaris

1. **Epítet:** adjectiu que s'adjunta a un nom per emfasitzar-ne una qualitat inherent.
2. **Comparació:** un objecte és comparat a un altre que hom suposa més conegut, per fer més sensible aquell o una propietat d'aquell.
3. **Personificació:** atribució de qualitats humanes a animals, coses o conceptes.

Fragment del text

«De fet, quan dius que una cosa es ven a pes d'or, en el cas de l'ambre gris l'ofens, perquè costa molt més. I no cal tamisar el llit dels rius ni endinsar-se en la foscúria de les mines, el pots trobar tot passejant per la vora de l'oceà. Arriba allà, a la platja, i segur que acaba a les mans de la gent més rica del món.»

Resposta correcta

Epítet: *la foscúria de les mines*/Comparació: *es ven a pes d'or*/Personificació: *en el cas de l'ambre gris l'ofens/Arriba allà*

Exemples

1. **Epítet:** la foscúria de les mines.
2. **Comparació:** es ven a pes d'or.
3. **Personificació:** en el cas de l'ambre gris l'ofens.

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 3 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 2 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 1 o cap encert.

Pregunta 11

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 12

12. Indica almenys **3 recursos** que fa servir l'autor per destacar **l'existència** de **l'ambre gris**.

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Resposta correcta

B, C, D i F

- ☐ A. Les aplicacions actuals en el camp de la cosmètica.
- ☒ B. L'origen real de la seva composició.
- ☒ C. Un recorregut històric del seu ús.
- ☒ D. El seu valor econòmic.
- ☐ E. La seva presència en la història de la pintura i la música.
- ☒ F. El misteri durant molt de temps del seu origen.

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: només marca les opcions correctes.
	1	Resposta parcialment correcta: 3 encerts si en marca com a màxim 4.
	0	Resposta incorrecta: 2-0 encerts o les marca totes.

Pregunta 13

13. Extreu del text un **enunciat** que faci **referència** a l'**origen fantàstic de l'ambre gris** i un altre que en faci a l'**explicació científica**.

Resposta correcta

Qualsevol dels següents enunciats o similars:

fantàstic:

- l'alè d'un drac condensat pel mar,
- una trufa que creixia al fons del mar,
- el fruit d'una planta submarina,
- un mineral dejectat pels abismes,
- una barreja entre mel i cera d'abella que havia caigut i rodolat entre les ones.

real:

- una substància que recobreix els becs dels calamars i les sípies, els empaqueta i els fa passar per l'intestí de les balenes,
- els excrements d'una balena que té una indigestió de calamars.

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 14

14. Què **vol dir** l'autor quan descriu l'ambre gris com «**el do dels déus als mortals per oferir-nos un tastet de l'aire que es respira al paradís**»?

Resposta correcta

Com que la fragància de l'ambre gris és tan sublim, és comparable a l'olor que es pot ensumar al paradís. (O similar).

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta.
	1	Resposta parcialment correcta: explicació aproximada.
	0	Resposta incorrecta.

Part específica: Model 2

Lectura 2: *El patinet a motor*

Pregunta 15

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 16

16. Al quart paràgraf, per tal de no repetir el substantiu ***patinet***, l'autor fa servir un **hiperònim** i una **elisió** (supressió).

Localitza'ls i escriu-los.

Resposta correcta

Hiperònim: *la màquina*/Elisió: *No eren gaire pràctics* (els patinets).

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: hiperònim i elisió correctes.
	1	Resposta parcialment correcta: hiperònim correcte o elisió correcta.
	0	Resposta incorrecta.

Pregunta 17

17. El text que has llegit acompleix les **propietats textuals** que pots llegir a continuació. Creus que l'aplicació d'aquests enunciats té **repercussió** en el **text**? **Raona** breument la teva resposta.

Adequació:
El registre lingüístic i el tipus de text són adequats.

Coherència:
El text està ben organitzat. L'explicació de les idees és clara. No repeteix ni inclou informació irrellevant.

Cohesió:
Enllaça bé les idees (connectors, recursos anafòrics...). La puntuació és correcta.

Resposta correcta

Sí, perquè si aplicam les propietats textuals a un text garantim que la recepció del missatge sigui òptima. (O similar).

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: resposta afirmativa amb argumentació vàlida[1].
	1	Resposta parcialment correcta: resposta afirmativa, però amb argumentació feble o incompleta[2].
	0	Resposta incorrecta.

[1] Entenem per argumentació vàlida qualsevol argumentació coherent, amb el connector adequat, que tingui sentit i que faci referència al text.

[2] Entenem per argumentació feble una argumentació coherent que no es formuli amb els connectors adequats o que sigui incompleta i que tingui sentit, però que la referència al text no sigui clara.

Pregunta 18

18. El text utilitza les tipologies textuals de la **descripció** i l'**exposició**. Explica **per què** són **adequades** en aquest text.

Resposta correcta

Són adequades perquè és un text expositiu que informa sobre el patinet i per donar-ne la informació, necessita descriure'l. (O similar).

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: argumentació vàlida[3].
	1	Resposta parcialment correcta: argumentació feble o incompleta[4].
	0	Resposta incorrecta: qualsevol altra casuística.

Pregunta 19

19. Llegeix el fragment següent:

> «**Al capdavall**, es tracta de fixar dues rodes a una planxa, afegir-hi un mànec i deixar-se anar pendent avall.»

Tria les paraules adequades per completar l'enunciat següent:

connector textual — complement circumstancial — prepositiva — subjecte — conjuntiva — atribut — adverbial — complement del nom

Resposta correcta

adverbial/ connector textual

La locució adverbial ***Al capdavall*** fa la funció de connector textual.

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 2 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 1 encert.
	0	Resposta incorrecta.

[3] Entenem per argumentació vàlida qualsevol argumentació coherent, amb el connector adequat, que tingui sentit i que faci referència al text.

[4] Entenem per argumentació feble una argumentació coherent que no es formuli amb els connectors adequats o que sigui incompleta i que tingui sentit, però que la referència al text no sigui clara.

Lectura 3: *Full de reclamacions*

Atenció! Els ítems corresponents a la Lectura 3 tenen un error de maquetació: falta la pregunta núm. 21 i hi ha 2 preguntes núm. 25. S'han de renumerar en el model i introduir-les al **GESAVA** tal com apareixen aquí a la guia.

Pregunta 20

Ítem autocorregible, heu d'introduir la resposta al GESAVA.

Pregunta 21[5]

22. Quines **compensacions** demana el **consumidor** pels fets que denuncia?

Resposta correcta

-Reemborsament del 25 % del cost de la pernoctació

-Reemborsament del 15 % del cost de les activitats aquàtiques

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta: les dues compensacions.
	0	Resposta incorrecta: qualsevol altra casuística.

[5] Al model imprès surt amb el núm.22.

Pregunta 22[6]

23. Extreu del text una **paraula** que tingui un **significat semblant** per a cadascun dels mots següents.

Resposta correcta
reclamació: denúncia/client: consumidor/comprovant: documentació/devolució: reembossament/despesa: cost/demanda: pretensió/negoci: empresa

reclamació: denúncia
client: consumidor
comprovant: documentació
devolució: reemborsament
despesa: cost
demanda: pretensió
negoci: empresa

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 7 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 6 encerts.
	0	Resposta incorrecta: 5-0 encerts.

Pregunta 23[7]

24. Indica almenys **dos elements** del text que garanteixin que es tracta d'un **document oficial** de l'administració pública.

Resposta correcta
El segell de l'administració (o similar)./El número de registre./La signatura (data i lloc)./L'exemplar per a la persona consumidora.

Codificació 0-1-2		
Codi	X	No contesta.
	2	Resposta correcta: 2 encerts.
	1	Resposta parcialment correcta: 1 encert.
	0	Resposta incorrecta: cap encert.

[6] Al model imprès surt amb el núm.23.
[7] Al model imprès surt amb el núm.24.

Pregunta 24[8]

25. Consideres **adequats** els **apartats** del **text**?

Resposta correcta

Sí/ C. El text cal que tingui una estructura que diferenciï qui és el denunciant i qui el denunciat, que reculli els fets de la denúncia i altres dades identificadores.

☒ Sí

☐ No

A continuació indica quin d'aquests enunciats es correspon a les **necessitats** d'un **full de reclamacions**.

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A. El text l'ha de confeccionar cada consumidor, ja que ha de ser vàlid per a situacions de reclamació molt diferents.

☐ B. El text només cal que reculli les dades de l'empresa reclamada.

☒ C. El text cal que tingui una estructura que diferenciï qui és el denunciant i qui el denunciat, que reculli els fets de la denúncia i altres dades identificadores.

☐ D. Cal que el text pugui recollir detalladament com se sent la persona consumidora, que pugui expressar les emocions que li ha provocat els fets que denuncia.

Codificació 0-1		
Codi	X	No contesta.
	1	Resposta correcta: només marca l'opció correcta a cada apartat.
	0	Resposta incorrecta.

[8] Al model imprès surt amb el núm.25.

Expressió escrita

Pregunta 25: Expressió escrita

Expressió escrita

25. A continuació hauràs de fer una redacció d'**aproximadament 200 paraules** (més o menys 20 línies de 10 paraules cada una).

Si n'escrius menys es veurà afectada la teva puntuació.

Et recomanam que primer facis un esborrany en l'espai en blanc que hi ha a continuació.

En alguns centres de secundària s'ha instaurat la figura de l'**alumne tutor**, això és, alumnes de cursos superiors, per exemple de 4t d'ESO, que vetllen perquè l'adaptació i la vida al centre dels alumnes més joves sigui d'allò més normal. Escriu un text en què donis la teva **opinió** sobre aquesta mesura, en aspectes com si t'agradaria ser un alumne tutor, si penses que qualsevol persona ho pot ser, o quins problemes es podrien evitar o solucionar, o si trobes que seria una actuació ben rebuda pels alumnes més petits.

25a	25b	25c	25d	25e
0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2

25f	25g	25h	25i	25j
0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2

Rúbrica

Ítem	Rúbrica de textos escrits de l'àrea d'expressió 4t d'ESO			
	Coherència			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
25a	**Progressió temàtica**	Repeteix la idea principal sense aportar-de de noves.	Afegeix informació nova amb reiteració.	Afegeix informacó nova.
25b	**Ordre i organització en l'exposició d'idees**	Exposa les idees de manera desordenada.	Algunes idees idees s'expressen de manera desordenada, però s'entén el sentit global.	Exposa les idees de manera ordenada.
125c	**Expressió**	Les idees no s'expressen amb claredat.	Expressa les idees de manera clara i comprensible.	Expressa les idees amb riquesa lingüística.
	Cohesió			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
25d	**Marcadors del discurs**	No usa connectors quan són necessaris, els usa quan no ho són, o els repeteix.	Empra alguns connectors quan són necessaris, però no hi ha varietat.	Empra varietat de connectors quan són necessaris.
25e	**Referències lèxiques**	Fa més de 3 repeticions innecessàries.	Fa, com a màxim, 3 repeticions innecessàries de vocabulari.	No fa cap repetició innecessària de voacbulari.
25f	**Referències semàntiques**	No empra un vocabulari amb significat que aporti unitat semàntica al text.	Empra un vocabulari que aporta unitat semàntica al text.	Empra un vocabulari ric i precís amb significat que aporta unitat semàntica al text.
25g	**Referències gramaticals**	Més de 3 errors gramaticals Us inadequat dels temps verbals: concordança bàsica entre subjecte i verb, i en gènere i nombre als substatius.	1-2 errors gramaticals Us adequat de temps verbals; concordança bàsica entre subjecte i verb, i en gènere i nomber en els substantius.	Cap error gramatical
	Adequació			
	Indicador	Codi		
		0	1	2
25h	**Registre**	El registre no és adequat: comet més de 2 errors, empra vocabulari, expressions o construccions gramaticals massa col·loquials o usa vulgarismes.	Hi ha més de 2 errors en l'ús del registre.	Usa correctament el registre lingüístic en funció del context.
25i	**Accentuació**	Més de 3 errors	3 errors	Cap error
25j	**Puntuació**	Més de 3 errors	3 errors	Cap error